

UN MORMINT HALLSTATTIAN, DESCOPERIT LA CIMBALA

V. CĂPITANU

În primăvara anului 1959 a fost descoperit pe teritoriul satului Cimbala¹ din comuna Gloduri, jud. Bacău, cu ocazia lucrărilor agricole un mormint de înhumatie din prima epocă a fierului.

Locul descoperirii se află la punctul „Dealul Morii” situat la circa 400—500 m spre est de satul menționat.

După relatările descoperitorului, mormintul se afla la o adâncime de aproximativ 0,30 m. Scheletul era întins pe spate, cu capul orientat spre nord-vest. În jurul scheletului se aflau mai multe obiecte de inventar, fără a se putea preciza poziția lor inițială.

Pentru a întregi informațiile noastre legate de această descoperire, am întreprins în toamna anului 1961 o recunoaștere în teren², cu ocazia căreia am descoperit la punctul citat urmele unor stațiuni cu intense urme de locuire aparținând epocilor bronz, Hallstatt și ceramică din ceramică din secolele III—IV e.n.

Astfel, sînt semnificative fragmentele din pastă neagră — cenușie cu urme de luciu la exterior, decorate cu linii în relief și provenind de la vase de dimensiuni mari cu gura largă și buza evazată, aparținînd fazei Monteoru Ic.2. Remarcăm de asemenea prezența vaselor în formă de sac, decorate cu brîu simplu în relief, specifice culturii Noua. În sfîrșit, semnalăm și existența cîtorva fragmente de vase din pastă grosolană de culoare brun-cărmizie prevăzute cu proeminente plate aparținînd Hallstattului tîrziu.

1). Mormintul a fost descoperit de către locuitorul V. Vasilaș din satul Cimbala, care a predat Muzeului din Bacău inventarul descoperit.

2). Cercetările de suprafață au fost făcute de noi împreună cu C. Buzdugan, de la Muzeul din Bacău. Rezultatul cercetărilor de suprafață au fost incluse în articolul „Cercetări arheologice în regiunea Bacău”, de Marilena Florescu și Viorel Căpitanu, în Arheologia Moldovei, VI, sub tipar.

Fig. 1. — Inventarul mormintului hallstattian de la Cimbală : 1, diademă din bronz; 2, dispozitive din bronz; 3, aplice din bronz; 4, ace cu capete discoidale; 5, mărgeli; 6, mărgică de tip „Saltaleoni”; 7, obiect de bronz cu capete zoomorfe.

Inventarul mormintului — în măsura în care a putut fi recuperat — se compune din următoarele obiecte :

1. O diademă din bronz, din sîrmă torsionată, cu capetele mult lăţite. Lungimea diademei este de 520 mm, lăţimea maximă la unul din capte este de 15 mm, iar la celălalt de 10 mm.

2. Cinci dispozitive din bronz cu trei aripioare în formă de elice. Locul unde cele trei aripioare se unesc este prevăzut cu un orificiu mic pentru introducerea acului. Distanța maximă dintre aripioare este de 38 mm, înălțimea maximă a aripioarelor este de 21 mm. iar lățimea de 22 mm.

3. Opt aplice din bronz de formă discoidală; unele din ele avînd marginile deteriorate. Diametrul lor maxim nu depășește 40 mm.

4. O mărgică de bronz de tip „Saltaleoni”.

5. Se mai întîlnesc patru ace în stare fragmentară; ele sînt făcute din sîrmă torsionată de bronz, dintre care două au părțile terminale în formă de disc.

6. Nouă perle din sticlă mată de diferite culori și patru cochilii de melci, folosite drept mărgele.

Odată cu descoperirea mormîntului, pe suprafața arăturii s-a găsit un obiect din bronz cu cele două capete stilizate zoomorf (cap de cal). La mijloc este prevăzut cu două creștături.

Mormîntul de la Cimbala, datorită inventarului pe care îl are, oferă posibilitatea unei încadrări cronologice destul de exacte. Cea mai mare parte din inventarul mormîntului ca de exemplu acele de păr, diadema cît și mărgelele, își găsesc strînse analogii în descoperirile hallstattiene de la Ciunbrud³⁾ și Simeria⁴⁾ din Transilvania și cele de la Cernavoda⁵⁾, Satu Nou⁶⁾ și Nastradin⁷⁾ din Dobrogea.

Avînd în vedere că aproape toate descoperirile enunțate sînt fixate în timp la sfîrșitul secolului VI și începutul secolului V î.e.n., considerăm că mormîntul de la Cimbala poate fi datat în aceeași perioadă de timp.

Cercetările viitoare vor trebui să stabilească dacă mormîntul face parte dintr-un complex funerar sau este izolat. Totodată se vor putea face observațiile necesare, care vor îmbogăți cunoștințele noastre despre această perioadă.

3). Ștefan Ferenczi, Cimitirul „Scitic”, de la Ciunbrud, în *Acta Musei Napocensis*, 11, 1965, pag. 90, fig. 8/7, 10, 3, 18.

4). V. Părvan, *Getica*, 1926, pag. 351, fig. 243/1.

5). D. Berciu, *Descoperirile getice de la Cernavoda*, în *Materiale și Cercetări Arheologice*, vol. IV, pag. 288, fig. 11/4, fig. 14/4.

6). B. Mîltea, C. Preda și N. Angheliescu, *Săpături de salvare la Satu-Nou*, în *Materiale și Cercetări Arheologice*, vol. VII, pag. 287, fig. 4.

7). Andrei Aricescu, *Depozitul de bronzuri din Dobrogea*, în *SCIV*, XI, 1, 1965, pag. 34, fig. 10/3, 4.

UNE TOMBE HALLSTATTIENNE DÉCOUVERTE À CIMBALA

Résumé

Dans cet article l'auteur présente une tombe d'inhumation hallstattienne découverte par hasard au village de Cimbala, com. Gloduri, district de Bacău, dans la zone „Dealul Morii”.

En utilisant les analogies faites avec les matériaux découverts à Ciombrud, Simeria, Cernavoda, Satu Nou et Nastradin. La tombe de Cimbala peut être datée à la fin du VI-ème et au commencement du V-ème siècle a.n.è.

EXPLICATIONS DES FIGURES

Fig. 1. – Inventaire du tombeau Hallstattien de Cimbala : 1, diadème en bronze, 2, dispositifs en bronze, 3, appliques en bronze, 4, aiguilles à têt en forme de disque, 5, perles, 6, perle de type „Saltaleoni”, 7, pièce en bronze à têtes zoomorphiques.